Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CANLLAWIAU

Cynllun Troi’n Organig: canllawiau

Yn esbonio'r Cynllun Troi'n Organig a'r gofynion cymhwysedd.

Cyhoeddwyd gyntaf: 15 Gorffennaf 2022

Diweddarwyd ddiwethaf: 15 Gorffennaf 2022

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Cynnwys

Cefnogi'r economi wledig a'r newid i'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy

Adran A – Cyflwyniad

Adran B: Y Cynllun Troi'n Organig – Cymhwysedd

Adran C – Tir o dan Gynlluniau Eraill

Adran D – Ymgynghoriadau a Chaniatadau

Adran E – Gwneud cais i'r Cynllun Troi'n Organig

Adran F – Amodau'r Grant

Adran G – Taliadau

Adran H – Trosglwyddo neu Werthu Tir o dan Gontract

Adran I – Newidiadau i Reolau'r Cynllun

Adran J - Rheoliadau, Monitro a Chadw Cofnodion

Adran K - Y Drefn Apelio a Chwyno

Adran L – Hysbysiad Preifatrwydd: Grantiau Llywodraeth Cymru

Adran M – Gofynion Cyfreithiol

Adran N – Cysylltiadau

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Atodiad 1: Codau Cnydau Cymwys ac Anghymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig

Atodiad 2 – Haenau sgorio amcanion y Cynllun Troi'n Organig

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Cefnogi'r economi wledig a'r newid i'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy

Mae'r Rhaglen Lywodraethu yn nodi ein hymrwymiadau i barhau i gefnogi ffermwyr i gynhyrchu bwyd mewn ffordd gynaliadwy, gan gymryd camau hefyd i ymateb i'r argyfwng hinsawdd a helpu i wrthdroi'r dirywiad mewn bioamrywiaeth. Darperir cymorth ariannol i ffermwyr, rheolwyr tir a sectorau gwledig cysylltiedig dros y tair blynedd nesaf drwy fframwaith cymorth hyblyg, ac mae cynlluniau – gan gynnwys y Cynllun Troi'n Organig – yn cyfrannu at y themâu canlynol:

- Rheoli tir ar lefel fferm
- Gwelliannau amgylcheddol ar ffermydd
- Effeithlonrwydd ac arallgyfeirio ar ffermydd
- Rheoli tir ar lefel tirwedd
- Coetiroedd a choedwigaeth
- Cadwyni cyflenwi bwyd a ffermio

Nod y fframwaith yw cefnogi camau gweithredu sy'n ymateb i'r heriau a'r cyfleoedd sydd ar gael dros y tair blynedd nesaf, a llywio'r gwaith parhaus o ddatblygu'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy – cynllun a fydd yn gwobrwyo ffermwyr am y gwaith maent yn ei wneud ar hyn o bryd i leihau eu hôl troed carbon, gwella'r amgylchedd a chynhyrchu bwyd mewn ffordd gynaliadwy.

Mae rhagor o wybodaeth am y themâu a'r cynlluniau sy'n cael eu datblygu ar gael yn: **Rhwydwaith Gwledig Cymru** (ar Busnes Cymru).

Adran A – Cyflwyniad

Mae'r Nodiadau Canllaw hyn yn esbonio'r Cynllun Troi'n Organig. Darllenwch

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

nhw'n ofalus. Os ydych yn credu wedyn y gallai eich cynlluniau buddsoddi fod yn gymwys ar gyfer cymorth o dan y cynllun hwn, a'ch bod am wneud cais, gweler 'Sut i Wneud Cais' yn Adran E a'r llyfryn **Sut i Lenwi.**

Bydd y cyfnod ymgeisio yn agor ar 18 Gorffennaf 2022 ac yn cau ar 26 Awst 2022.

Y dyraniad cyllideb dangosol ar gyfer y cyfnod ymgeisio hwn yw £5 miliwn dros ddwy flynedd galendr, sef 2023 a 2024.

Mae'r Cynllun Troi'n Organig yn gynllun cymorth sy'n seiliedig ar arwynebedd. Mae ar gael i gynhyrchwyr amaethyddol presennol ledled Cymru sy'n dymuno newid o gynhyrchu confensiynol i gynhyrchu organig. Drwy gefnogi ffermwyr yn ystod y cyfnod pontio o ddwy flynedd, wrth iddynt droi'n organig, nod y cynllun yw darparu cymorth i sicrhau manteision cadarnhaol o ran rheoli tir mewn ffordd sydd o fudd i'r amgylchedd. Mae'r Cynllun Troi'n Organig yn gontract pum mlynedd a ariennir am y ddwy flynedd gyntaf.

Bydd y Cynllun Troi'n Organig yn cyfrannu at fynd i'r afael â'r nodau cyffredinol isod:

- Lleihau allyriadau carbon a nwyon tŷ gwydr.
- Gwneud busnesau fferm yn fwy cadarn drwy addasu i newid yn yr hinsawdd.
- Gwella adnoddau dŵr er mwyn gwella ansawdd dŵr a lleihau’r perygl o lifogydd.
- Cyfrannu at wneud ffermydd a’r gymuned wledig ehangach yn fwy economaidd gynaliadwy.
- Diogelu a gwella'r dirwedd naturiol a'r amgylchedd hanesyddol.
- Datblygu a gwella bioamrywiaeth frodorol Cymru.

Mae busnesau fferm yn cael eu dewis ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig yn dilyn cyflwyno datganiad o ddiddordeb i Lywodraeth Cymru. Mae'r datganiad yn cael ei sgorio ar ei allu i gyfrannu at gyflawni nodau'r Cynllun Troi'n Organig. Y

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

datganiadau sy'n gallu gwneud y cyfraniad mwyaf at amcanion y cynllun a fydd yn cael y sgôr uchaf. **Gweler Adran E (Dethol)**

Darllenwch y Llyfryn Rheolau hwn ynghyd â'r canllawiau ar y Cynllun Troi'n Organig cyn cyflwyno datganiad o ddiddordeb.

Bydd unrhyw newidiadau'n cael eu cyhoeddi ar **wefan Llywodraeth Cymru**, GWLAD ar-lein a, lle bo angen, byddwn yn cysylltu â chi'n uniongyrchol.

Adran B: Y Cynllun Troi'n Organig – Cymhwysedd

Rydych yn gymwys i wneud cais os ydych yn bodloni'r meini prawf isod

- Rydych wedi'ch cofrestru gyda Llywodraeth Cymru ac wedi cael Cyfeirnod Cwsmer (CRN). I gael canllawiau ar sut i gofrestru, ewch i wefan Llywodraeth Cymru neu ffoniwch Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid RPW ar 0300 062 5004
- Rydych yn gynhyrchydd cynradd cynhyrchion amaethyddol
- Mae gennych dri hectar o dir amaethyddol cymwys yng Nghymru sydd wedi'i gofrestru gydag RPW, neu
- Rydych yn gallu dangos mwy na 550 o oriau llafur safonol

Byddwn yn gwirio a oes gennych hawliad cymwys o dan Gynllun y Taliad Sylfaenol i gadarnhau a ydych yn gynhyrchydd cynradd cynhyrchion amaethyddol a bod gennych dri hectar o dir amaethyddol cymwys yng Nghymru.

Os nad ydych wedi cyflwyno cais i Gynllun y Taliad Sylfaenol, bydd rhaid ichi gyflwyno tystiolaeth ddogfennol gyda'ch datganiad o ddiddordeb i gadarnhau eich bod yn gynhyrchydd cynradd cynhyrchion amaethyddol a'ch bod yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd naill ai ar sail tri hectar o dir neu ar sail 550 o

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

oriau llafur safonol.

Mae cynhyrchwyr cynradd cynhyrchion amaethyddol yn cynnwys y sectorau ffermio canlynol:

- cnydau âr
- eidion
- llaeth
- geifr
- garddwriaeth
- moch
- dofednod
- defaid
- cadw gwenyn

Rhaid i'r holl dir sy'n cael ei gynnwys mewn contract o dan y Cynllun Troi'n Organig gael ei ardystio'n barhaus gan Gorff Rheoli Organig am bum mlynedd y contract, gan ddechrau ar 1 Ionawr 2023.

Caiff cynhyrchwyr organig presennol wneud cais ar gyfer tir nad yw wedi'i ardystio'n organig ar hyn o bryd neu nad yw'n cael ei droi'n organig ar hyn o bryd.

Nid ydych yn gymwys:

- os ydych yn gwsmer sy'n cadw ceffylau (gan gynnwys pori ceffylau)
- os ydych yn gwsmer coedwigaeth (gan gynnwys pobl sy'n berchen ar goetir yn unig)
- os ydych yn grŵp o ffermwyr (gan gynnwys Cymdeithasau Cynhyrchwyr)

Fodd bynnag, os yw dau ddaliad amaethyddol neu fwy'n cael eu rheoli fel uned unigol neu fod un person yn berchen arnynt neu eu bod i ryw raddau'n cael eu rheoli ar y cyd, a bod ganddynt gyfrifon ariannol cyffredin, da byw cyffredin,

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

peiriannau a/neu storfeydd bwydo cyffredin, byddant yn cael eu hystyried yn un busnes.

Tir Cymwys

Rhaid ichi nodi'r holl dir y mae gennych reolaeth lwyr drosto, nad yw eisoes wedi'i gofrestru'n organig, yn eich datganiad o ddiddordeb. Os cynigir contract ichi, a gwelir yn nes ymlaen na wnaethoch gynnwys eich holl dir cymwys, mae'n bosibl y bydd eich contract yn cael ei ganslo a gellir adennill unrhyw daliadau a wnaed, gan gynnwys llog.

I fod yn gymwys i dderbyn taliadau trosi am ddwy flynedd, rhaid bod parsel tir sy'n cael ei gynnwys mewn contract o dan y Cynllun Troi'n Organig wedi dechrau troi'n organig ar ôl i'r contract o dan y Cynllun Troi'n Organig gael ei gynnig, a chyn 1 Ionawr 2023.

Mae angen i dir fod wedi'i droi'n organig am o leiaf ddwy flynedd i fod yn gymwys.

Dim ond os gallwch warantu y bydd gennych reolaeth barhaus am bum mlynedd y contract o dan y Cynllun Troi'n Organig y bydd tir a rentir yn gymwys.

Fel arfer gall y canlynol fodloni meini prawf rheolaeth lwyr:

- Perchennog-feddiannydd y tir
- Tenant sydd â Thenantiaeth Busnes Fferm neu denantiaeth o dan Ddeddf Tenantiaethau Amaethyddol 1995 neu Ddeddf Daliadau Amaethyddol 1986
- Trwyddedwr

Dim ond parseli cae cyfan sy'n gymwys ar gyfer contract o dan y Cynllun Troi'n Organig.

Rhaid i bob parsel tir fod yng Nghymru.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Bydd Tir Comin sy'n cael ei bori lle mai chi yw'r unig borwr cofrestredig yn gymwys i gael ei ystyried ar gyfer contract o dan y Cynllun Troi'n Organig. Rhaid i'r parseli hyn fod wedi'u cofrestru ar system adnabod parseli caeau RPW.

Codau Cnydau Cymwys

Rhestrir codau cnydau cymwys o dan eu Dosbarthiad Gorchudd Tir yn Atodiad **1:Tabl 1** o'r canllawiau hyn.

Bydd codau cnydau a restrir o dan y golofn Dosbarthiad Gorchudd Tir yn Atodiad 1: Tabl 1 sy'n cael eu datgan ar Ffurflen Cais Sengl 2022 yn gymwys ar gyfer y taliadau canlynol:

Cyfraddau talu

Cyfradd Dalu	Disgrifiad	Dosbarthiad Gorchudd Tir
1	Tir cylchdro	Cylchdro
2	Cnydau parhaol / glaswelltir	Glaswellt parhaol / cnydau parhaol
3	Glaswelltir parhaol a thros dro gyda menter laeth	Glaswellt parhaol Glaswellt dros dro
4	Tir heb ei amgáu	Glaswellt parhaol

Os nad ydych wedi datgan rhan o'ch tir, neu'r cyfan, ar unrhyw Ffurflen Cais Sengl 2022, bydd yn ofynnol ichi gyflwyno'r codau cnydau ynghyd ag unrhyw

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

dystiolaeth ddogfennol fel cofnodion cnydio, derbynebau, anfonebau ac ati.

Tir Anghymwys

Tir sydd eisoes wedi'i ardystio'n organig.

Tir sydd eisoes yn cael ei droi'n organig cyn i gontract gael ei gynnig o dan y Cynllun Troi'n Organig.

Rhannau o barseli tir (Dim ond parseli tir cyfan y gellir eu cynnwys yn y Cynllun Troi'n Organig.)

Ni chewch ddefnyddio'r Cynllun Troi'n Organig i ail-droi tir yn organig os ydych wedi derbyn cymorth yn y gorffennol i droi'r tir hwnnw'n organig. Os ydych yn berchen newydd ar dir sydd wedi cael ei droi'n organig yn y gorffennol, ac wedyn ei droi yn ôl i dir ffermio confensiynol gan fusnes ffermio arall, mae'n bosibl y byddwch yn cael troi'r tir yn ôl i dir ffermio organig unwaith eto gan ddefnyddio cymorth gan y Cynllun Troi'n Organig.

Tir comin lle mae nifer o borwyr cofrestredig ar y comin.

Rhestrir nodweddion anghymwys parhaol yn **Atodiad 1:Tabl 2** o'r canllawiau hyn.

Tir sy'n cael ei ddefnyddio i gynnal gweithgareddau chwaraeon a/neu hamdden

Ystyrir eich bod yn cynnal maes chwarae neu hamdden parhaol os yw unrhyw rai o'r canlynol yn berthnasol:

- Mae'r tir wedi cael ei neilltuo ac yn cael ei gadw gydol y flwyddyn i gynnal chwaraeon neu weithgareddau hamdden arno. Er enghraifft, cwrs golff, cae pêl-droed neu ménage (arena marchogaeth). Mae'r tir yn anghymwys hyd yn

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

oed os yw gweithgareddau amaeth yn cael ei gynnal arno os nad amaeth yw ei brif ddefnydd.
- Mae'r tir yn cynnwys un neu fwy o adeileddau parhaol sy'n cael eu defnyddio er mwyn i bobl gymryd rhan mewn gweithgareddau chwaraeon neu hamdden - neu adeileddau parhaol ar gyfer gwylwyr i'w gwneud yn fwy cyfforddus (er enghraifft, ystafelloedd newid, cawodydd neu doiledau, caffi, seddi i wylwyr neu gaban gwylio). Ni chynhwysir meysydd parcio.

Os bydd manège ar bwys ysgol farchogaeth neu stablau llog, ystyrir bod eisteddle neu gaban gwylio'r manège yn adeiledd parhaol, ond nid adeiladau'r stablau llog neu'r ysgol.

- Nid yw'r tir na'r cyfleusterau at ddefnydd personol yn unig

Codau Cnydau Anghymwys

Rhestrir codau cnydau anghymwys ar gyfer taliadau'r Cynllun Troi'n Organig yn **Atodiad 1:Tabl 2** o'r canllawiau hyn.

Y Cyllid Sydd ar Gael

Mae'r Cynllun Troi'n Organig yn gontract pum mlynedd, a fydd yn rhoi cymorth i drosi tir cymwys i gynhyrchu organig ac yn cyfrannu at gost ardystio yn ystod dwy flynedd gyntaf y contract yn unig. Un o amodau'r taliadau hyn yw bod rhaid ichi gynnal ardystiad organig parhaus am y tair blynedd sy'n weddill o'r contract, wedi i'r tir gael ei drosi yn llawn ar ôl y ddwy flynedd gyntaf.

Cyfraddau'r Taliadau

Bydd y cyfraddau talu yn seiliedig ar y defnydd tir a gyflwynwyd ar eich SAF

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

2022. Os nad ydych wedi datgan rhan o'ch tir neu'r cyfan ar unrhyw Ffurflen Cais Sengl 2022, bydd y cyfraddau talu yn seiliedig ar y codau cnydau wedi'u cadarnhau a gyflwynir gennych ynghyd â'r dystiolaeth berthnasol.

Tabl cyfraddau

Cyfradd Dalu	Disgrifiad	Taliad
1	Tir cylchdro	**£202/hectar**
2	Cnydau parhaol / glaswelltir	**£101/hectar**
3	Glaswelltir parhaol a thros dro gyda menter laeth	**£345/hectar**
4	Tir heb ei amgáu	**£12.60/hectar**

Diffinio'r Cyfraddau Talu

Cyfradd Dalu 1

Tir cylchdro:

Tir sydd o fewn cylchdro fel tir âr, glaswelltir o fewn cylchdro âr, glaswelltir dros dro neu gnydau garddwriaethol o fewn cylchdro, fel bresych, tatws.

Bydd y defnydd tir yn cael ei nodi ar sail cyflwyniadau SAF 2022.

- Tir âr – codau amrywiol
- Glaswellt dros dro – GR1

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

- Cnydau garddwriaethol o fewn cylchdro – amryw godau.

Cyfradd Dalu 2

Cnydau parhaol / glaswelltir:

Tir nad yw o fewn cylchdro cnydau, cnydau parhaol, glaswelltir parhaol.

Cnydau garddwriaethol parhaol, fel perllannau, ffrwythau meddal ac ati.

Bydd y defnydd tir yn cael ei nodi ar sail cyflwyniadau SAF 2022:

- Glaswelltir parhaol – GR2 a GR8
- Cnydau parhaol – amryw godau.

Cyfradd Dalu 3

Glaswelltir parhaol a thros dro gyda menter laeth:

Tir nad yw o fewn cylchdro cnydau a glaswelltir parhaol. Glaswelltir dros dro.

Bydd y defnydd tir yn cael ei nodi ar sail cyflwyniadau SAF 2022.

- Glaswelltir parhaol – GR2 a GR8
- Glaswelltir dros dro – GR1

Dim ond i dir sy'n cefnogi menter laeth y bydd y gyfradd dalu hon yn berthnasol. (da byw godro a stoc odro ifanc)

Dim ond ar gyfer tir a ddefnyddir gan y fenter laeth y telir cyfradd dalu 3 i ffermydd sydd â nifer o fentrau, er enghraifft, uned laeth a defaid ucheldir. Bydd y taliad ar gyfer tir a ddefnyddir gan y fenter ddefaid yn cael ei dalu ar gyfradd

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

dalu 1, 2 neu 4, yn dibynnu ar gyflwyniadau SAF 2022 neu godau cnydau wedi'u cadarnhau a gyflwynir, ynghyd â thystiolaeth.

Bydd arwynebedd y tir cymwys sy'n gymwys ar gyfer cyfradd dalu 3 yn cael ei gyfrifo ar sail nifer yr anifeiliaid godro ar y daliad gan ddefnyddio cyfrifiad uned da byw safonol. Bydd yr anifeiliaid sy'n cael eu datgan ar eich datganiad o ddiddordeb yn cael eu gwirio yn erbyn cofnodion EID Cymru a BCMS.

Cyfrifiad

Da byw	Unedau Da Byw
Gwartheg godro (dros 24 mis)	1 uned da byw
Gwartheg godro – stoc ifanc (6–24 mis)	0.6 uned da byw
Geifr godro (6 mis neu'n hŷn	0.16 uned da byw
Geifr godro – stoc ifanc (llai na 6 mis)	0.04 uned da byw
Defaid godro (6 mis neu’r hŷn)	0.11 uned da byw
Defaid godro – stoc ifanc (llai na 6 mis)	0.04 uned da byw

Bydd yr arwynebedd mwyaf sy'n derbyn cymorth ar gyfradd dalu 3 yn cael ei gyfrifo ar sail nifer yr anifeiliaid godro ar y daliad gan ddefnyddio uchafswm dwysedd stocio o ddwy uned da byw / Hectar.

Er enghraifft:

Enghraifft 1:

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Bydd gan fferm sydd â 100 o wartheg godro (dros 12 mis) a 60 o wartheg godro ifanc (6 – 12 mis) 136 o unedau da byw godro. Yn seiliedig ar ddefnyddio'r arwynebedd porthi ar gyfradd o ddwy uned da byw/hectar, yr arwynebedd mwyaf a fyddai'n derbyn cyfradd dalu 3 fyddai 68 ha. (136 wedi'i rannu â 2).

Byddai'r taliad am unrhyw laswelltir parhaol ychwanegol dros yr 68 hectar ar gyfradd dalu 2.

Enghraifft 2:

Bydd gan fferm â 120 o wartheg godro (dros 12 mis) ac 80 o wartheg godro ifanc (6–12 mis) 168 o unedau da byw godro. Yn seiliedig ar ddefnyddio'r arwynebedd porthiant ar gyfradd o ddwy uned da byw/hectar, yr arwynebedd mwyaf a fyddai'n derbyn cyfradd dalu 3 fyddai 84 hectar (168 wedi'i rannu â 2). Fodd bynnag, os mai dim ond 50 hectar o laswelltir parhaol sydd gan y fferm hon a bod gweddill yr arwynebedd sy'n cefnogi'r fenter laeth yn dir cylchdro, byddai cyfradd dalu 3 yn berthnasol i laswelltir dros dro hyd at yr uchafswm o 84 hectar.

Pe bai'r tir cylchdro yn cael ei ddefnyddio ar gyfer cnydau ar wahân i laswelltir dros dro (e.e. indrawn neu gnwd cyfan) byddai'r tir hwn yn parhau i fod ar gyfradd dalu 1 a dim ond i'r 50 hectar o laswelltir parhaol y byddai cyfradd dalu 3 yn berthnasol.

Enghraifft 3:

Bydd gan fferm sydd â 200 o eifr godro (6 mis neu'n hŷn) a 50 o eifr godro ifanc (llai na 6 mis) 34 o unedau da byw godro. Yn seiliedig ar ddefnyddio'r arwynebedd porthiant ar gyfradd o ddwy uned da byw/ hectar, yr arwynebedd mwyaf a fyddai'n derbyn cyfradd dalu 3 fyddai 17 hectar (34 wedi'i rannu â 2).

Byddai'r taliad am unrhyw laswelltir parhaol ychwanegol dros yr 17 hectar ar gyfradd dalu 2.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Os yw nifer yr unedau da byw godro cymwys (yn seiliedig ar ddefnyddio'r arwynebedd porthiant ar gyfradd o ddwy uned da byw/hectar yn fwy na'r arwynebedd o laswelltir parhaol a glaswelltir dros dro sydd ar gael, ni fydd glaswelltir heb ei amgáu yn cael ei ystyried ar gyfer cyfradd dalu 3.

Nid yw tir a ddefnyddir i fagu anifeiliaid godro o dan gontract yn gymwys ar gyfer cyfradd dalu 3.

Cyfradd Dalu 4

Bydd y ffurflen gais yn nodi bod ucheldir heb ei amgáu a thir comin sy'n cael ei bori gan un porwr yn gymwys ar gyfer cyfradd dalu 4. Bydd ffurflen gais ar-lein y Cynllun Troi'n Organig yn nodi bod ucheldir heb ei amgáu a thir comin sy'n cael ei bori gan un porwr yn gymwys ar gyfer cyfradd dalu 4.

- Ucheldir heb ei amgáu yw tir sy'n uwch na'r tir amaethyddol sydd wedi'i amgáu. Mae'n agored ei natur ac nid yw wedi cael ei wella at ddiben amaethyddol.
- Tir Comin sy'n cael ei bori lle mai chi yw'r unig borwr cofrestredig (Tir Comin ag Un Porwr).
- Caeau lle mae 50% neu fwy o'r holl gae yn orgors sy'n cael ei phori, gweundir arfordirol, gweundir yr iseldiroedd a morfa heli.

Wedi'i nodi drwy SAF 2022:

- Glaswellt parhaol – GR2 (heb ei amgáu ac uwchben llinell derfyn yr ucheldir)
- Morfeydd heli – SM2
- Grug – HE9
- Gweundiroedd sy'n cael eu pori – HE7

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Costau Ardystio Corff Rheoli Organig

Rhoddir cyfraniad at gostau ardystio o £500 y flwyddyn am y cyfnod trosi o ddwy flynedd.

Ni fydd ymgeiswyr sydd eisoes ag ardystiad organig ond sy'n gwneud cais i droi tir ychwanegol yn dir cynhyrchu organig yn gymwys i gael y cyfraniad o £500 at gostau ardystio.

Arwynebedd y tir y gellir ei gynnwys yn y Cynllun Troi'n Organig a'r gyfradd dalu uchaf.

Nid oes terfyn uchaf ar arwynebedd y tir y gellir ei gyflwyno ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig.

Bydd uchafswm y taliad yn cael ei gapio yn ôl y canlynol:

Tabl uchafswm y taliad

Arwynebedd	Taliad
0 – 200 hectar o dir cymwys	100% o'r gyfradd dalu.
200 – 400 hectar o dir cymwys	50% o'r gyfradd dalu
Dros 400 hectar	10% o'r gyfradd dalu

Wrth gyrraedd unrhyw drothwy talu, bydd y gyfradd dalu uchaf yn cael ei hystyried gyntaf.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Er enghraifft, mae ymgeisydd yn cyflwyno datganiad o ddiddordeb ar gyfer 300 hectar, sy'n cynnwys 50 hectar o dir cylchdro, 200 hectar o laswelltir parhaol a 100 hectar o dir heb ei amgáu.

Bydd y contract yn cynnig:

Arwynebedd	Taliad
50 hectar ar gyfradd dalu 1 (£202/hectar)	£10,100
150 hectar ar gyfradd dalu 2 (£101/hectar)	£15,150
50 hectar ar 50% o gyfradd dalu 1 (£101)	£5,050
100 hectar ar 50% o gyfradd dalu 4 (£6.30)	£630
Cyfanswm y contract a gynigir	**£30,930**

Pan fydd y gyfradd dalu wedi cael ei chyfrifol, bydd yn aros yr un fath am ddwy flynedd y contract.

Pan fydd nodweddion anghymwys parhaol yn cael eu cyflwyno neu eu nodi ar barseli mewn contract o dan y Cynllun Troi'n Organig (e.e. coetir neu adeiladau) bydd yr arwynebedd hwnnw'n dod yn anghymwys ar gyfer taliad ac yn cael ei dynnu o'r contract. Oni bai bod unrhyw newid i ddefnydd tir yn cynnig manteision amgylcheddol ychwanegol, cawn ni adennill unrhyw daliadau a wnaed yn flaenorol.

Os bydd y defnydd tir yn newid yn ystod 2023, (o gnwd parhaol i gnwd cylchdro, neu i'r gwrthwyneb) ni fydd hyn yn effeithio ar daliadau.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Gofynion Allweddol

Er mwyn bodloni rhwymedigaethau'r Cynllun Troi'n Organig, rhaid i'r holl dir sydd o dan y contract gael ei ardystio gan Gorff Rheoli Organig yn ddi-dor am hyd y Contract, gan ddechrau ar 1 Ionawr 2023. Rhaid cyflwyno'r dystysgrif ddiweddaraf gan y Corff Rheoli Organig a'r Rhestrau Tir diweddaraf erbyn 31 Rhagfyr 2023.

Ni wneir unrhyw daliadau oni bai bod pob tystysgrif berthnasol wedi cael chyflwyno.

Os bydd eich cais yn cael ei ddewis a'ch bod yn derbyn y contract, bydd gofyn ichi gyflwyno copi o'ch cais i Gorff Rheoli Organig, gan gynnwys cynllun troi'n organig a baratowyd fel rhan o'r cais, os yw'n berthnasol.

Dylid cyflwyno'r dogfennau pan fyddwch yn cyflwyno eich cais fel rhan o SAF 2023.

I fod yn gymwys ar gyfer cyfradd dalu 3, ar ôl derbyn contract o dan y Cynllun Troi'n Organig, bydd gofyn i ymgeiswyr llwyddiannus sydd â menter laeth gyflwyno'r canlynol:

- Llythyr o fwriad, gan brynwr / prosesydd llaeth yn datgan, mewn egwyddor, y bydd yn prynu'r llaeth organig ar ôl i'r tir gael ei droi at gynhyrchu organig.
- I'r rhai sy'n prosesu llaeth ar y daliad, bydd angen iddynt gadarnhau ac esbonio sut maent yn bwriadu newid eu dulliau prosesu a'u cynhyrchion mewn ymateb i'r llaeth organig sydd ar gael.

Bydd yn ofynnol i ymgeiswyr llwyddiannus sydd â menter laeth i barhau i gynhyrchu llaeth am gyfnod y contract a chyflwyno tystiolaeth o hyn fel rhan o'r hawliad blynyddol.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Lle na chaiff llaeth ei gynhyrchu am y 5 mlynedd, gellid adennill rhywfaint o’r grant, neu'r grant cyfan.

Pan na roddir digon o dystiolaeth i ddangos bod gofynion y cynllun wedi cael eu bodloni, gellir atal y taliad, gwrthod yr hawliad ac adennill unrhyw daliadau blaenorol.

Adran C – Tir o dan Gynlluniau Eraill

Isod mae manylion y berthynas rhwng y Cynllun Troi’n Organig a thir o dan gynlluniau eraill:

Glastir Uwch (annibynnol ac ar y cyd â Glastir Sylfaenol)

Gellir cynnwys tir sydd wedi'i gynnwys yng nghontract Glastir Uwch yn y Cynllun Troi'n Organig.

Glastir – Tir Comin

Nid yw tir sy'n dir comin cofrestredig yn gymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig, **ac eithrio tir comin unig borwr sydd wedi'i gofrestru yn system adnabod parseli tir RPW**.

Mae tir a ddefnyddir fel tir comin ond nad yw’n dir comin cofrestredig yn gymwys ar gyfer y Cynllun Troi’n Organig. Ond os oes gennych gontract Glastir – Tir Comin eisoes ar dir o'r fath, bydd cyfyngiadau yn berthnasol. Ni chewch ddatgan diddordeb ar gyfer gwaith fydd yn newid amodau rheoli contract Glastir – Tir Comin sydd gennych eisoes.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Glastir Organig

Ni ellir cynnwys tir sydd wedi'i gynnwys yng nghontract Glastir Organig yn y Cynllun Troi'n Organig.

Cynlluniau Coetir Glastir a Chynlluniau Coetir Olynol

Ni fydd parseli tir o dan Gynllun Creu Coetir Glastir a Chynllun Adfer Coetir Glastir, nac unrhyw gynlluniau olynol, yn gymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig.

Gellir defnyddio parseli'r Cynllun Troi'n Organig i wneud cais i gynlluniau creu coetir a gefnogir gan Lywodraeth Cymru. Os bydd eich cais am gymorth o dan y cynllun Creu Coetir yn llwyddiannus, ni fydd unrhyw daliadau eraill yn cael eu gwneud gan y Cynllun Troi'n Organig ar gyfer yr arwynebedd tir wedi'i blannu.

Grantiau Bach Glastir a Grantiau Bach – Yr Amgylchedd

Gellir cynnwys tir mewn contract o dan y Cynllun Troi'n Organig yng nghynlluniau Grantiau Bach Glastir neu Grantiau Bach – Yr Amgylchedd. Os bydd tir yn dod yn anghymwys h.y. os nad yw bellach yn laswelltir parhaol, cnydau parhaol neu dir cylchdro ar ôl cwblhau prosiect Grantiau Bach Glastir neu Grantiau Bach – Yr Amgylchedd, bydd cymorth gan y Cynllun Troi'n Organig yn cael ei ganslo ar y tir hwnnw a gellir adennill unrhyw daliadau blaenorol.

Cyllido Dwbl

Ni ddylech wneud cais am y Cynllun Troi'n Organig os ydych yn derbyn cyllid at

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

yr un diben gan unrhyw ffynhonnell arall. Os cawsoch gontract o dan Glastir Organig, ni fyddwch yn gymwys i gael cyllid. Byddai hyn yn cael ei ystyried yn gyllido dwbl ar gyfer yr un tir.

Os gwelir eich bod yn derbyn cyllid gan ffynhonnell arall ar gyfer gwaith o dan y Cynllun Troi'n Organig, gallai hyn arwain at gosbau ariannol ac adennill taliadau eich contract o dan y Cynllun Troi'n Organig, a gallech gael eich gwahardd yn y dyfodol.

Adran D – Ymgynghoriadau a Chaniatadau

Mae'n ofynnol sicrhau nad yw unrhyw weithrediadau a wneir i gyflawni amcanion y Cynllun Troi'n Organig yn torri rhwymedigaethau amgylcheddol o dan ddeddfwriaeth amgylcheddol arall, gan gynnwys Rhywogaethau a Warchodir gan Ewrop, nac yn niweidio unrhyw nodweddion neu ardaloedd tirwedd hanesyddol. Rhaid ichi gadw at amodau unrhyw ganiatâd a gewch gan yr awdurdod perthnasol. Gall peidio â gwneud hynny arwain at eich erlyn.

Os na ellir cael caniatâd, rhaid peidio â chyflawni'r gwaith.

Adran E – Gwneud cais i'r Cynllun Troi'n Organig

RPW Ar-lein

Dim ond drwy gael mynediad at Daliadau Gwledig Cymru (RPW) y gallwch gyflwyno datganiad o ddiddordeb ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig. Os oes gennych Gyfeirnod Cwsmer (CRN) eisoes, dylech fod wedi cael llythyr gyda'ch Cod Actifadu arno fel y gallwch agor cyfrif. Os nad yw'r cyfeirnod hwn gennych, ffoniwch y Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid ar 0300 062 5004 (Llun – Iau 8.30am

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

– 5.00pm, Gwener 8.30am – 4.30pm) a rhoi eich CRN i'r cysylltydd. Bydd Cod Actifadu newydd yn cael ei anfon atoch.

I gofrestru manylion eich busnes am y tro cyntaf, mae angen ichi gwblhau'r ffurflen gofrestru ar-lein. Cyfeiriwch at y **canllawiau ar sut i gofrestru** i gael rhagor o fanylion. Mae modd cwblhau'r rhan fwyaf o newidiadau i fanylion busnes ar-lein. Fodd bynnag, mae'n bosibl y bydd angen hysbysu Llywodraeth Cymru am unrhyw newidiadau mawr. Cysylltwch â'r Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid am ragor o wybodaeth.

Pan fyddwch wedi cofrestru, gallech gael mynediad i'ch cyfrif **RPW Ar-lein.** Mae'r cais i'r Cynllun Troi'n Organig ar gael o adran 'Ceisiadau a Hawliadau' eich cyfrif.

Os oes gennych asiant yn gweithio ar eich rhan, bydd angen iddo gofrestru fel asiant gydag RPW. Os nad ydych wedi gwneud hyn eto, dylech gwblhau copi ar-lein neu gopi caled o'r ffurflen Manylion Cwsmer Asiant / Undeb Amaeth (Cymru) ar unwaith. Mae'r ffurflen ar gael ar **wefan Llywodraeth Cymru.** Ar ôl derbyn y ffurflen, byddwn yn anfon Cyfeirnod Cwsmer Asiant a Chod Actifadu Ar-lein ar gyfer Taliadau Gwledig Cymru (RPW). Hefyd, bydd angen ichi gwblhau Ffurflen Rhoi Caniatâd i Asiant ar ôl cofrestru gyda RPW Ar-lein. Gweler ein **canllawiau ar sut i gofrestru**.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am gofrestru gydag RPW Ar-lein neu am gwblhau eich datganiad o ddiddordeb, ffoniwch y Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid ar 0300 062 5004. Byddant yn gallu rhoi cyngor ichi a rhoi gwybod ichi ble gallwch fynd am gymorth digidol.

Mae rhagor o fanylion am Daliadau Gwledig Cymru Ar-lein ar gael ar **wefan Llywodraeth Cymru**

Ymatebwch i unrhyw ymholiadau gan Lywodraeth Cymru ynghylch eich datganiad o ddiddordeb ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig yn brydlon. Gall methu

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

ag ymateb o fewn yr amser a roddir atal contract o dan y Cynllun Troi'n Organig rhag cael ei gynnig ichi.

Byddwn yn cyhoeddi uchafswm o ddau nodyn atgoffa ar gyfer datganiadau o ddiddordeb sy'n dal i fod yn y broses ddrafftio drwy eich cyfrif RPW Ar-lein cyn y dyddiad cau.

Y Broses Ymgeisio

Mae dau gam i'r broses ymgeisio ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig.

1. Dylid cyflwyno eich datganiad o ddiddordeb drwy RPW Ar-lein.
2. Ar ôl i'r cyfnod ar gyfer datgan diddordeb ddod i ben, bydd proses ddethol yn cael ei chynnal. Os cewch eich dewis, bydd contract yn cael ei gynnig ichi drwy eich cyfrif RPW Ar-lein.

Cyflwyno Datganiad o Ddiddordeb

Mae canllawiau ar sut i gyflwyno eich datganiad o ddiddordeb drwy RPW Ar-lein ar gael yma **Sut i Lenwi**

Bydd yr holl dir mae gennych reolaeth lwyr drosto am fwy na 365 diwrnod yn cael ei lenwi ymlaen llaw ar eich datganiad o ddiddordeb ar-lein. Bydd gofyn ichi ddewis pob parsel cae sy'n gymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig. Ni fyddwch yn gallu dileu unrhyw barseli cae o'ch cais. Rhaid ichi ddad-ddewis y parsel gan roi'r rheswm dros wneud hynny ar eich cais. Cewch hefyd ychwanegu rhagor o barseli cae at eich cais.

Dylai niferoedd y da byw rydych chi'n eu cofnodi ar eich cais gyfateb i'r niferoedd ar y daliad fel y'u cofnodir ar Wasanaeth Symud Gwartheg Prydain (BCMS).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Eich cyfrifoldeb chi yw sicrhau bod y datganiad o ddiddordeb wedi'i gwblhau'n gywir a bod y wybodaeth a roddir i gefnogi eich cais yn gywir.

Rhaid cwblhau'r datganiad o ddiddordeb yn llawn a chyflwyno'r holl ddogfennau sydd eu hangen i gefnogi'r cais.

Byddwn yn cyhoeddi uchafswm o ddau nodyn atgoffa am geisiadau sy'n dal i fod yn y broses ddrafftio drwy eich cyfrif RPW Ar-lein cyn y dyddiad cau.

Tynnu Datganiadau o Ddiddordeb yn ôl

Pan fyddwch wedi cyflwyno eich datganiad o ddiddordeb, ni allwch ei ddiwygio. Os bydd angen ichi newid unrhyw un o'r codau cnydau ar ôl cyflwyno eich datganiad o ddiddordeb, cewch dynnu eich datganiad o ddiddordeb gwreiddiol yn ôl ac ailgyflwyno un newydd gyda'r parseli tir cywir wedi'u dewis, ar yr amod nad yw'r cyfnod datgan diddordeb wedi cau.

Pan fyddwch wedi cyflwyno eich datganiad o ddiddordeb, cewch ei dynnu'n ôl ar unrhyw adeg. Gallwch dynnu eich datganiadau o ddiddordeb yn ôl drwy 'Fy Negeseuon' yn eich cyfrif RPW Ar-lein. Cewch wneud cais arall mewn unrhyw rowndiau yn y dyfodol, os bydd cyfnod ymgeisio arall yn agor.

Sgorio a Dethol

Bydd y Cynllun Troi'n Organig yn ceisio dewis datganiadau o ddiddordeb sy'n cyflawni arferion rheoli tir sy'n arwain at y canlyniadau amgylcheddol gorau ac yn cyfrannu at nodau cyffredinol:

- Lleihau allyriadau carbon a nwyon tŷ gwydr.
- Gwneud busnesau fferm yn fwy cadarn drwy addasu i newid yn yr hinsawdd.
- Gwella adnoddau dŵr er mwyn gwella ansawdd dŵr a lleihau'r perygl o

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

lifogydd.
- Cyfrannu at wneud ffermydd a’r gymuned wledig ehangach yn fwy economaidd gynaliadwy.
- Diogelu a gwella'r dirwedd naturiol a'r amgylchedd hanesyddol.
- Datblygu a gwella bioamrywiaeth frodorol Cymru.

Meini Prawf Sgorio

I gael eich ystyried ar gyfer cymorth o dan y Cynllun Troi'n Organig, rhaid cyflwyno datganiad o ddiddordeb i Lywodraeth Cymru. Bydd pob datganiad o ddiddordeb cymwys a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru yn cael ei ystyried i'w ddewis.

Bydd y broses ddethol yn dadansoddi gallu pob datganiad o ddiddordeb i gyfrannu at amcanion amgylcheddol allweddol y Cynllun Troi'n Organig. Gwneir hyn drwy fesur y rhan o'r arwynebedd o dir sydd wedi'i gynnwys yn y datganiad â nifer o fapiau digidol, a elwir yn haenau System Gwybodaeth Ddaearyddol (GIS), lle maent yn bodoli, ledled Cymru. Mae'r haenau GIS hyn yn dangos yr ardaloedd gorau ar gyfer cyflawni amcanion penodol y Cynllun Troi'n Organig. Er enghraifft, gall arferion ffermio organig wella ansawdd dŵr a gwella safleoedd dynodedig, megis Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig a, lle mae rhagor o flaenoriaeth i gyfrannu at yr amcanion hyn, bydd datganiadau o ddiddordeb mewn ardaloedd â blaenoriaeth uchel yn cael sgôr uwch na'r rhai mewn ardaloedd â blaenoriaeth isel.

Rhoddir sgôr i bob haen GIS, sy'n cael ei phennu gan flaenoriaethau polisi Llywodraeth Cymru. Wedyn mae'r datganiad yn cael ei asesu yn erbyn pob haen GIS. Rhoddir sgôr yn seiliedig ar yr arwynebedd sy'n cyfateb i'r haen a gyfrifir gan ddefnyddio'r fformiwla ganlynol:

Arwynebedd (hectarau) Haen yr Amcan Targed * x Pwysoliad y Target
-- = Sgôr

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Arwynebedd (hectarau) y Datganiad o Ddiddordeb

*O fewn arwynebedd (hectarau) y datganiad o ddiddordeb

Er enghraifft:

Mae datganiad o ddiddordeb ar gyfer 90.24, y mae 65.64 hectar yn yr haen Afonydd Sensitif, yn cael pwysoli o 4 yr hectar. Mae cyfraniad yr haen at y cyfanswm sgôr ar gyfer y datganiad o ddiddordeb yn cael ei gyfrifo fel a ganlyn:

$$\frac{65.64 \times 4}{90.27} = 2.9$$

Mae'r haen Afonydd Sensitif felly yn cyfrannu 2.9 o bwyntiau at sgôr y datganiad o ddiddordeb.

Bydd y fformiwla hon yma yn cael ei defnyddio ar gyfer pob haen GIS y mae'r datganiad o ddiddordeb yn cyfateb iddi. Wedyn mae sgôr pob haen yn cael ei chyfuno i roi cyfanswm sgôr y datganiad o ddiddordeb. Bydd datganiad o ddiddordeb sy'n cyfateb i nifer uwch o haenau GIS sy'n addas ar gyfer bodloni amcanion y cynllun, yn benodol rhai ag iddynt flaenoriaeth uchel, yn cael sgôr uwch.

Wedyn mae cyfanswm y sgôr a roddwyd am yr haenau amcanion yn cael ei rannau ag arwynebedd y datganiad o ddiddordeb. Dyma'r sgôr derfynol a ddefnyddir i raddio'r holl ddatganiadau o ddiddordeb a dderbyniwyd.

Mae'r holl ddatganiadau o ddiddordeb yn cael eu graddio yn ôl eu sgôr derfynol, ac wedyn bydd y datganiadau â'r sgôr uchaf yn cael eu dewis a'u prosesu.

Mae tabl yn rhestru'r holl haenau amcanion a'r pwysoliad cysylltiedig yn Atodiad 2.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Os nad oes digon o gyllid ar gael i gynnig contract i bob ymgeisydd, bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio proses ddethol gystadleuol i benderfynu pa ymgeiswyr y cynigir contract iddynt. Pan fydd gan geisiadau'r un sgôr, ynghyd â'r un gwerth a'r un safle ar y trothwy cyllid sydd ar gael, mae Llywodraeth Cymru yn cadw'r hawl i naill ai ddewis neu wrthod y ceisiadau hyn, yn dibynnu ar y gyllideb sydd ar gael.

Byddwch yn cael eich hysbysu a yw eich cais wedi bod yn llwyddiannus neu beidio ac am yr amcanion a nodwyd ar eich fferm a ddefnyddiwyd i gyfrifo eich sgôr.

Cynnig Contract

Os cynigir contract ichi, rhaid ichi dderbyn neu wrthod y cynnig o fewn 30 diwrnod calendr i ddyddiad y cynnig.

Pan fydd contract wedi cael ei gynnig, ni chewch wneud unrhyw newidiadau.

Os nad ydych yn derbyn eich contract o fewn 30 diwrnod calendr, bydd y cynnig yn cael ei dynnu'n ôl.

Byddwn yn cyhoeddi nodyn atgoffa ichi drwy eich cyfrif RPW Ar-lein cyn y dyddiad cau a nodir yn eich llythyr.

Ar ôl derbyn y contract, er mwyn bod yn gymwys i hawlio a derbyn taliad bydd angen ichi ddarparu'r dystysgrif berthnasol gan y Corff Rheoli Organig a'r Rhestr Tir, a copi o’ch cais i’r Corff Rheoli Organig gan gynnwys cynllun troi’n organig a baratowyd fel rhan o’r cais, os yw’n berthnasol erbyn 31 Rhagfyr 2023.

Ni thelir cymorth o dan y Cynllun Troi'n Organig oni bai bod yr holl ddogfennau ategol wedi cael eu derbyn a'u gwirio i sicrhau eu bod yn bodloni gofynion y cynllun.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Adran F – Amodau'r Grant

Mae'r Cynllun Troi'n Organig yn ddarostyngedig i amrediad o ddeddfwriaeth berthnasol (gweler Adran M). Rhaid i Lywodraeth Cymru a’r ymgeisydd/ derbynnydd weithredu yn unol â’r ddeddfwriaeth honno.

Mae contract o dan y Cynllun Troi'n Organig yn cael ei gynnig yn ddarostyngedig i delerau ac amodau, a fydd yn cael eu nodi yn llawn yn eich contract, gan gynnwys y rhai a nodir isod. **Gall methu bodloni telerau ac amodau’r contract arwain at ganslo eich contract a/neu adennill y symiau sydd eisoes wedi cael eu talu ichi, neu leihau cyfanswm y grant sy’n daladwy.**

Amodau

Gwneir y dyfarniad yn seiliedig ar y datganiadau a wnaed gennych chi neu'ch cynrychiolwyr yn eich datganiad o ddiddordeb a'r ffurflen hawlio ac mewn unrhyw ohebiaeth a gafwyd wedi hynny. **Mae’n drosedd gwneud datganiadau anwir neu gamarweiniol.**

Mae unrhyw un sy’n gwneud datganiad ffug neu sy'n methu rhoi gwybod i Lywodraeth Cymru am newid perthnasol i’r wybodaeth a roddwyd yn y datganiadau o ddiddordeb hwn yn agored i gael ei erlyn. Gall rhoi datganiad ffug, anghywir neu anghyflawn neu beidio â rhoi gwybod i Lywodraeth Cymru am newid perthnasol i’r wybodaeth a roddwyd yn y datganiad o ddiddordeb hwn arwain at ddod â’r contract i ben a/neu adennill unrhyw daliadau.

Mae’n ofynnol i’r ymgeisydd ddarllen a deall rheolau a chanllawiau perthnasol y cynllun.

Mae’r manylion rydych wedi’u rhoi yn y datganiadau o ddiddordeb ac unrhyw

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

ddogfennau ategol, hyd eithaf eich gwybod a’ch cred, yn wir, yn gywir ac yn gyflawn.

Rydych yn cydnabod na fydd Llywodraeth Cymru nac unrhyw gynghorydd a benodir gan Lywodraeth Cymru yn gyfrifol am unrhyw gyngor a roddir, gan gynnwys, heb gyfyngiad, unrhyw gyngor a roddir mewn perthynas â'r ceisiadau, a'ch bod yn llwyr gyfrifol am y penderfyniadau busnes a wneir.

Rhaid ichi ymrwymo i fodloni unrhyw rwymedigaethau statudol megis Iechyd a Diogelwch; cyflogaeth; hylendid; rheoli a diogelu'r amgylchedd; iechyd a lles anifeiliaid neu gnydau a fydd yn gymwys yn ystod cyfnod y prosiect hwn.

Efallai y bydd angen i Lywodraeth Cymru ddiweddaru’r rheolau a’r amodau yn dilyn newidiadau i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Rhaid ichi gytuno i gadw at unrhyw newidiadau ar ôl cael gwybod amdanynt gan Weinidogion Cymru.

Rhaid ichi gydymffurfio â’r holl gyfreithiau neu reoliadau domestig neu ryngwladol neu gyfarwyddebau swyddogol cymwys.

Rhaid ichi hysbysu Llywodraeth Cymru am unrhyw newidiadau i’r manylion a roddir yn adran Manylion yr Ymgeisydd ar y ffurflen.

Rhaid ichi roi mynediad i swyddogion Llywodraeth Cymru, neu ei hasiantiaid awdurdodedig priodol, archwilio tir a'r holl gofnodion a gwybodaeth berthnasol sydd eu hangen i gadarnhau eich bod yn gymwys a chywirdeb y wybodaeth a roddwyd wrth wneud y datganiad o ddiddordeb hwn.

Ni ddylech wneud gwaith cyn ymrwymo i'r Cynllun Troi'n Organig sy'n niweidio'r amgylchedd a rhaid deall y gallai gwneud hynny arwain at wrthod eich datganiad o ddiddordeb.

Ni ddylech fod wedi cynnwys tir sydd o dan gytundebau rheoli eraill neu sy’n

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

destun grant neu gais am grant arall, a allai arwain atoch yn derbyn cyllido dwbl

Rhaid ichi gynnal yswiriant digonol ar gyfer y risgiau a all godi mewn cysylltiad ag unrhyw eiddo neu unrhyw weithgaredd yr ymgymerir ag ef wrth gyflawni'r dibenion. Rydym yn cadw'r hawl i ofyn ichi gyflwyno tystiolaeth o'ch yswiriant.

Mae'n bosibl y bydd angen i Lywodraeth Cymru rannu gwybodaeth am eich datganiad o ddiddordeb ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig â sefydliadau eraill, ac rydych yn cytuno inni ddatgelu neu rannu unrhyw wybodaeth angenrheidiol.

Gall Llywodraeth Cymru ofyn hefyd am wybodaeth amdanoch oddi wrth sefydliadau eraill, neu roi gwybodaeth amdanoch iddyn nhw er mwyn gwirio cywirdeb yr wybodaeth, er mwyn atal neu ganfod troseddau, ac er mwyn diogelu arian cyhoeddus. Mae'r sefydliadau eraill hynny'n cynnwys adrannau'r llywodraeth, awdurdodau lleol a chyrff eraill, fel sy'n briodol.

Bydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi ac yn datgelu gwybodaeth yn unol â'r ymrwymiadau a'r dyletswyddau sydd arni o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000, Deddf Diogelu Data 2018 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004. Mae'n bosibl y caiff gwybodaeth arall a roddir ei datgelu hefyd os caniateir hynny o dan y gyfraith.

Adran G – Taliadau

Hawliadau

Dim ond yn y flwyddyn hawlio berthnasol y bydd taliadau o dan y Cynllun Troi'n Organig ar gael i'w hawlio ar Ffurflen y Cais Sengl; gwneir taliadau pan fydd eich hawliad wedi cael ei ddilysu. Dim ond pan fydd Llywodraeth Cymru yn fodlon bod y gofynion o ran trosi ac ardystio tir wedi cael eu bodloni y telir hawliadau. Bydd taliadau'n cael eu gwneud drwy drosglwyddiad electronig i'ch cyfrif banc.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Er mwyn derbyn taliadau o dan y Cynllun Troi'n Organig, rhaid ichi:

- Fod wedi ymrwymo i gontract o dan y Cynllun Troi'n Organig a chadw at yr holl ofynion.
- Peidio â gwneud gosodiad na datganiad ffug neu gamarweiniol, na rhoi gwybodaeth ffug neu gamarweiniol.
- Peidio â bod wedi creu'n artiffisial yr amodau sydd eu hangen i gael y taliadau.
- Caniatáu i dir gael ei archwilio ar unrhyw adeg yn dilyn hysbysiad gan Lywodraeth Cymru neu unrhyw un arall sydd â chaniatâd a darparu unrhyw ddogfennau neu gofnodion y gall Llywodraeth Cymru neu'r sawl sydd â chaniatâd ofyn amdanynt.
- Cyflwyno hawliadau dilys a chyflawn erbyn y dyddiad a bennwyd gan ddefnyddio Ffurflen y Cais Sengl yn y flwyddyn hawlio berthnasol. Ni fydd hawliad yn ddilys nes bod yr holl wybodaeth ategol hefyd wedi cael ei chyflwyno.
- Rhaid hawlio'r taliad cyn y dyddiad terfyn wedi'i nodi yn eich contract. Caiff hawliadau a gyflwynir ar ôl y dyddiad cau eu gwrthod yn awtomatig.

Hawliadau Anghywir a Chosbau

Os byddwn yn canfod anghysondebau yn eich hawliad, bydd taliadau'n cael eu lleihau yn unol â gwerth yr anghysondebau.

Gorddatgan

Bydd cosbau am orddatgan yn cael eu rhoi os yw'r arwynebedd a ddatganwyd ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig ar y Ffurflen Cais Sengl (SAF) yn fwy na'r arwynebedd a nodir. Cyfrifir cosbau gan ddefnyddio'r arwynebedd a ddatganwyd ar eich SAF sy'n derbyn yr un gyfradd gymorth (y cyfeirir ati fel grwpiau cnydau). Yn achos y Cynllun Troi'n Organig, mae pob cyfradd dalu yn grŵp

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

cnydau ar wahân.

Os yw'r arwynebedd yr hawlir amdano o dan y Cynllun Troi'n Organig yn fwy na'r arwynebedd cymwys (e.e. mae nodwedd anghymwys wedi cael ei hychwanegu at arwynebedd y contract), os na chaiff hyn ei ddatgan yn Ffurflen y Cais Sengl yn y flwyddyn hawlio berthnasol, bydd unrhyw grant a delir ar gyfer yr arwynebedd anghymwys yn cael ei adennill.

Os yw'r arwynebedd yn fwy na naill ai 3% neu ddau hectar o arwynebedd y contract, bydd yr arwynebedd sy'n gymwys ar gyfer taliad yn cael ei leihau 1.5 gwaith y gwahaniaeth wedi'i nodi

Ni fydd y gosb yn fwy na 100% o'r symiau sy'n seiliedig ar yr arwynebedd a ddatganwyd.

Isod mae enghreifftiau o gosbau am orddatgan.

Enghraifft 1:

Mae cynllun o dan y Cynllun Troi'n Organig a hawliodd gyfradd dalu 1 wedi datgan 100 hectar, ond gwelwyd mai 98.5 hectar yw'r arwynebedd gan fod yr hawliwr wedi codi adeilad amaethyddol newydd ar dir o fewn arwynebedd y contract. Ni fydd gostyngiad yn berthnasol gan nad yw'r gwahaniaeth yn fwy na 3% neu ddau hectar, ond bydd taliad y Cynllun Troi'n Organig yn seiliedig ar 98.5 hectar.

Enghraifft 2:

Mae cynllun o dan y Cynllun Troi'n Organig a hawliodd gyfradd dalu 1 wedi datgan 100 hectar, ond gwelwyd mai 90 hectar yw'r arwynebedd gan fod yr hawliwr wedi plannu coetir newydd ar dir o fewn arwynebedd y contract. Gan fod y gwahaniaeth yn fwy na 3% neu ddau hectar, bydd cosb yn berthnasol. Bydd taliad y Cynllun Troi'n Organig yn seiliedig ar 75 hectar, sef 90 hectar minws 15 hectar (10 hectar x 1.5).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Gwahardd yn y Dyfodol

Diben gwahardd yn y dyfodol yw sicrhau bod manteision amgylcheddol yn cael eu sicrhau drwy'r Cynllun Troi'n Organig, drwy annog pobl nad ydynt wedi ymrwymo i gynnal y newid i gynhyrchu organig drwy gydol y contract i beidio â chyflwyno datganiad o ddiddordeb.

Gallai peidio â chwblhau contract hefyd atal rheolwyr tir a busnesau ffermio eraill heb gael eu dewis ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig.

Os yw Llywodraeth Cymru yn derbyn na allwch gwblhau unrhyw ymrwymiadau yn y Cynllun Troi'n Organig oherwydd amgylchiadau eithriadol, a bod tystiolaeth o hynny, bydd yr ymrwymiad yn cael ei ddileu o'r contract. Caiff pob cais ei asesu fesul achos.

Troseddau

Mae rheoliad 13 o Reoliadau Rhaglenni Datblygu Gwledig (Cymru) 2014 (Rhif 3222 (Cy.327)) yn pennu troseddau a chosbau mewn perthynas ag elfennau penodol o gyllid datblygu gwledig. Mae'r Rheoliad hwnnw a'r troseddau hynny yn berthnasol i'r Cynllun Troi'n Organig. Mae troseddau'n cynnwys darparu gwybodaeth ffug neu gamarweiniol, yn fwriadol neu'n fyrbwyll, mewn perthynas â chyllid datblygu gwledig; rhwystro arolygydd neu swyddog; a gwrthod darparu gwybodaeth ar gais.

Adran H – Trosglwyddo neu Werthu Tir o dan Gontract

Byddwch yn ymwybodol y gellir trosglwyddo contractau o dan y Cynllun Troi'n

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Organig os yw'r busnes fferm sy'n derbyn rheolaeth dros y tir yn cytuno i barhau â thelerau ac amodau'r contract. Fodd bynnag, os byddwch yn gwerthu neu'n trosglwyddo tir (cytundeb tenantiaeth ysgrifenedig neu anysgrifenedig) heb i'r busnes fferm arall gytuno i barhau â'r contract, cyn cwblhau'r contract, bydd eich contract yn cael ei ganslo ac ni fydd taliad yn cael ei wneud. At hynny, mae'n bosibl y bydd taliadau a wnaed ichi eisoes yn ystod y contract yn cael eu hadennill.

Adran I – Newidiadau i Reolau'r Cynllun

Newidiadau i'r Ddeddfwriaeth (gan gynnwys Dehongliadau Newydd)

Gall deddfwriaeth newid o bryd i'w gilydd a bydd yn ofynnol ichi gydymffurfio ag unrhyw newidiadau i'r cynllun yn dilyn hysbysiad gan Lywodraeth Cymru.

Newidiadau i Reolau neu Gontract y Cynllun

Mae'n bosibl y bydd angen inni wneud newidiadau i reolau'r cynllun a/neu eich contract am nifer o resymau. Er enghraifft, efallai y bydd angen inni ddiweddaru'r amodau rheoli ar sail y cyngor gwyddonol diweddaraf, neu ddiwygio rheolau'r cynllun er mwyn ystyried unrhyw newidiadau i ddeddfwriaeth. Byddwn yn cyhoeddi newidiadau ar wefan Llywodraeth Cymru ac yn cysylltu â chi'n uniongyrchol os oes angen.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Adran J - Rheoliadau, Monitro a Chadw Cofnodion

Mesurau Rheoli

Mae’n rhaid i Lywodraeth Cymru orfodi rheolau’r Cynllun Troi'n Organig.

Gall eich hawliad gael ei ddewis ar gyfer ymweliad, i gadarnhau eich bod yn bodloni telerau'r contract, cyn ichi dderbyn y taliad neu ar ôl ichi dderbyn y taliad.

Bydd yr holl fanylion yn eich datganiad o ddiddordeb, manylion eich hawliad a'r datganiadau a wnaethoch wrth gyflwyno’ch datganiad o ddiddordeb a’ch hawliad i gyd yn cael eu harchwilio.

Bydd Llywodraeth Cymru a’r cyrff rheoli arbenigol yn ceisio sicrhau bod yr ymweliadau yn tarfu arnoch cyn lleied â phosibl, ond mae rhai gwiriadau yn gofyn am ymweliadau dirybudd, sy’n golygu na fydd yn bosibl eich hysbysu ymlaen llaw. Mae’n bosibl y byddwch yn cael mwy nag un ymweliad yn ystod blwyddyn galendr.

Os ydych yn gwrthod caniatáu ymweliad, yn rhwystro swyddog neu’n methu rhoi cymorth rhesymol, mae’n bosibl y byddwn yn gwrthod eich talu, a gallwn ofyn ichi dalu arian sydd wedi ei dalu ichi yn ôl a gallech gael eich erlyn.

Monitro

Mae'n ofyniad bod yr holl grantiau yn cael eu monitro a bod eu heffaith ar y busnes yn cael ei mesur.

Mae’n rhaid ichi ganiatáu i swyddogion Llywodraeth Cymru neu eu cynrychiolwyr archwilio’r tir ar unrhyw adeg resymol o fewn y pum mlynedd hyn.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Cadw cofnodion

Mae'n rhaid ichi gadw'r holl gofnodion a gwybodaeth sydd eu hangen arnoch i ddangos eich bod wedi darparu gwybodaeth gyflawn a chywir a'ch bod wedi cydymffurfio â'ch ymrwymiadau am bum mlynedd.

Bydd yn ofynnol ichi hefyd:

- Roi gwybodaeth i Lywodraeth Cymru am eich contract o dan y Cynllun Troi'n Organig a hynny o fewn y cyfnod a bennir gan Lywodraeth Cymru.
- Caniatáu i Lywodraeth Cymru, ei swyddogion awdurdodedig a'i hasiantiaid weld cofnodion, cyfrifon, derbynebau a gwybodaeth arall, gan gynnwys data ar gyfrifiadur, am eich contract o dan y Cynllun Troi'n Organig. Caniatáu i Lywodraeth Cymru gymryd unrhyw ddogfennau neu gofnodion i wneud copïau neu i godi darnau ohonynt .

Adran K - Y Drefn Apelio a Chwyno

Y Drefn Apelio

Nid oes sail dros apelio yn y cam datgan diddordeb.

Os cewch eich dewis, mae'r 'Broses Apelio Annibynnol ar gyfer Grantiau a Thaliadau Gwledig' yn caniatáu ichi ofyn am adolygiad os ydych yn teimlo nad yw Llywodraeth Cymru wedi gwneud penderfyniad cywir yn unol â rheolau'r cynllun.

Mae'r broses apelio yn cynnwys dau gam:

- Cam 1: adolygiad gan RPW
- Cam 2: adolygiad gan y Panel Apelio Annibynnol (os ydych yn anfodlon â'r

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

ymateb yng Ngham 1).

Mae'r Panel Annibynnol yn gwneud argymhellion i Weinidogion Cymru, sy'n gwneud y penderfyniad terfynol, gan ddod â'r broses i ben.

Nid oes tâl am gynnal Cam 1 y broses ond mae tâl am gynnal Cam 2 – £50 am wrandawiad ysgrifenedig neu £100 am wrandawiad llafar. Byddwn yn ad-dalu'r costau hyn yn llawn os bydd Cam 2 yr apêl yn llwyddiannus neu'n rhannol lwyddiannus.

Rhaid i apeliadau, gan gynnwys y dystiolaeth, gael eu cyflwyno drwy RPW Ar-lein o fewn 60 diwrnod i ddyddiad y llythyr sy'n amlinellu'r penderfyniad rydych am apelio yn ei erbyn.

Mae croeso ichi ohebu â ni yn y Gymraeg a byddwn yn ateb unrhyw lythyr Cymraeg yn y Gymraeg. Ni fydd hyn yn arwain at unrhyw oedi.

Mae rhagor o wybodaeth am y broses apelio a sut i gyflwyno apêl trwy ddefnyddio'r ffurflen apelio ar-lein ar gael gan y Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid neu ar ein gwefan: **Apeliadau grantiau a thaliadau gwledig | Is-bwnc**

Y Weithdrefn Gwyno

Ymdrinnir â chwynion o dan weithdrefn Llywodraeth Cymru ar gwynion. Cewch ragor o wybodaeth am sut i wneud cwyn gan y Tîm Cynghori ar Gwynion:

Llywodraeth Cymru
Adeiladau'r Goron
Parc Cathays
Caerdydd,
CF10 3NQ

Ffôn: 03000 251378

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

E-bost **complaints@llyw.cymru**

Gwefan: **Cwynion am Lywodraeth Cymru**

Gallwch hefyd ddewis cysylltu ag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru:

1 Ffordd yr Hen Gae
Pen-coed
CF35 5LJ
Ffôn: 0300 790 0203

Gwefan: **Ombwdsmon**

Adran L – Hysbysiad Preifatrwydd: Grantiau Llywodraeth Cymru

Sut y byddwn yn ymdrin ag unrhyw ddata personol a roddir gennych mewn perthynas â'ch cais am grant neu gyllid.

Mae Llywodraeth Cymru yn darparu amrywiol gynlluniau grant er mwyn helpu i gyflawni ein polisïau a chreu Cymru decach, fwy ffyniannus.

Llywodraeth Cymru fydd y rheolydd data ar gyfer unrhyw ddata personol a ddarperir gennych mewn perthynas â'ch cais am grant neu gyllid. Bydd y wybodaeth yn cael ei phrosesu fel rhan o'n gorchwyl cyhoeddus (h.y. arfer ein hawdurdod swyddogol i ymgymryd â rôl a swyddogaethau craidd Llywodraeth Cymru) ac yn ein helpu i asesu a ydych yn gymwys i gael cyllid.

Cyn rhoi cyllid grant ichi, rydym yn cynnal gwiriadau er mwyn atal twyll ac achosion o wyngalchu arian, ac i wirio pwy ydych chi. Fel rhan o'r gwiriadau hyn,

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

mae'n ofynnol inni rannu data personol amdanoch chi ag asiantaethau atal twyll trydydd parti.

Os byddwn ni, neu asiantaethau atal twyll, yn penderfynu eich bod yn peri risg o ran twyll neu wyngalchu arian, efallai y byddwn yn gwrthod darparu'r cyllid grant rydych wedi gwneud cais amdano, neu’n rhoi'r gorau i ddarparu'r cyllid grant presennol ichi.

Bydd yr asiantaethau atal twyll yn cadw cofnod o unrhyw risg o dwyll neu wyngalchu arian, a gall hyn arwain at eraill yn gwrthod darparu gwasanaethau, cyllid neu gyflogaeth ichi.

Er mwyn asesu cymhwysedd, efallai y bydd angen inni hefyd rannu gwybodaeth bersonol sy'n ymwneud â'ch cais ag awdurdodau Rheoleiddio, megis Cyllid a Thollau EM, Awdurdodau Lleol, yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch a'r Heddlu.

Gall eich gwybodaeth, gan gynnwys eich gwybodaeth bersonol, fod yn destun cais gan aelod arall o'r cyhoedd. Gall aelod o’r cyhoedd ofyn am gael gweld eich gwybodaeth, gan gynnwys gwybodaeth bersonol amdanoch. Wrth ymateb i geisiadau o'r fath efallai y bydd yn ofynnol i Lywodraeth Cymru ryddhau gwybodaeth, gan gynnwys eich gwybodaeth bersonol, i gyflawni ei rhwymedigaethau o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000, Deddf Gwybodaeth Amgylcheddol 2004 neu Ddeddf Diogelu Data 2018.

Bydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi manylion y symiau a delir i fuddiolwyr Cymorth Gwledig. Cyhoeddir data ar gyfer pob buddiolwr ar wefan y gellir chwilio arni, a bydd yn cynnwys enw a lleoliad y ffermwr/rheolwr tir a manylion y symiau ac enw’r cynllun. Ond, ni ddatgelir enwau’r rheini sy’n cael cymorthdaliadau sy’n gyfwerth â llai na £1,250. Cyhoeddir y data bob blwyddyn ar 31 Mai a bydd y data ar gael am ddwy flynedd o’r dyddiad y cawsant eu cyhoeddi. Bydd yr wybodaeth ar gael ar wefan DEFRA yn **www.cap-payments.defra.gov.uk**

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Byddwn yn cadw gwybodaeth bersonol mewn ffeiliau yn unol â'n polisi cadw gwybodaeth. Os bydd eich cais yn llwyddiannus, byddwn yn cadw eich data personol am saith mlynedd ar ôl y dyddiad pan fyddwch chi, fel derbynnydd y grant, yn rhydd rhag holl amodau'r grant, a phob taliad wedi cael ei wneud. Os bydd eich cais yn aflwyddiannus, byddwn yn cadw eich manylion am flwyddyn ar ôl y dyddiad y gwnaethoch eu rhoi.

O dan y ddeddfwriaeth diogelu data, mae gennych yr hawl i wneud y canlynol:

- Gweld y data personol mae Llywodraeth Cymru yn ei gadw amdanoch.
- Gofyn inni gywiro gwallau yn y data hwnnw.
- Gwrthwynebu neu gyfyngu ar brosesu eich data personol (o dan rai amgylchiadau).
- Gofyn inni 'ddileu' eich data (o dan rai amgylchiadau).
- Cyflwyno cwyn i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, sef y rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer diogelu data.

I gael rhagor o fanylion am yr wybodaeth y mae Llywodraeth Cymru yn ei chadw a'r ffordd mae'n cael ei defnyddio, neu os ydych am arfer eich hawliau o dan y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data, gweler y manylion cyswllt isod:

Swyddog Diogelu Data
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
CAERDYDD
CF10 3NQ

E-bost: **dataprotectionofficer@llyw.cymru**

Manylion cyswllt Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yw:

Yr Ail Lawr, Tŷ Churchill
Ffordd Churchill

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Caerdydd
CF10 2HH

Ffôn: 0330 414 6421

Gwefan: **https://ico.org.uk/**

Os oes gennych gwestiynau am y datganiad preifatrwydd hwn, cysylltwch â'r Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid RPW.

https://llyw.cymru/hysbysiad-preifatrwydd-grantiau-llywodraeth-cymru

Adran M – Gofynion Cyfreithiol

Mae'r Cynllun Troi'n Organig yn cyflawni yn erbyn amrywiaeth o ymrwymiadau ac amcanion y Llywodraeth, ac maent wedi'u rhestru isod ynghyd â'r ddeddfwriaeth a'r prosesau llywodraethu perthnasol.

Mae'r Cynllun Troi'n Organig yn cael ei reoli gan Reoliadau Cyngor Cyfraith yr UE a Ddargedwir Rhifau 1305/2013, 1303/2013 a 1306/2013, Rheoliad Gweithredu Rhif 808/2014 a rhif 809/2014 a Rheoliad Dirprwyedig 640/2014 ac 807/2014 (fel y cânt eu diwygio o bryd i'w gilydd).

Rhoddir cyfraith yr UE a Ddargedwir ar waith yng Nghymru drwy'r gyfraith ddomestig ganlynol (fel y caiff ei diwygio o bryd i'w gilydd), gan gynnwys drwy'r Rheoliadau Cymorth Amaethyddol (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021/400 (Cy.129):

- Rheoliadau Rhaglenni Datblygu Gwledig (Cymru) 2014/3222 (Cy.327)
- Rheoliadau'r Polisi Amaethyddol Cyffredin (System Integredig Gweinyddu a Rheoli a Gorfodi a Thrawsgydymffurfio) (Cymru) 2014/3223 (Cy.328)

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Mae'r Cynllun Troi'n Organig yn gynllun amlflwyddyn sy'n seiliedig ar y tir sydd ar gael i reolwyr tir a busnesau ffermio ledled Cymru. Mae'r opsiynau talu sydd ar gael wedi cael eu dewis am eu bod yn dod â manteision helaeth a chyffredinol i'r amgylchedd ac am eu bod yn helpu i wireddu uchelgais Llywodraeth Cymru ynghylch pedwar amcan strategol Llywodraeth Cymru, sef:

- Gwneud amaethyddiaeth yn fwy cystadleuol
- Cyfrannu at reoli adnoddau naturiol mewn ffordd gynaliadwy fel y'i nodir yn Rhan 1 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016.
- Sicrhau cadernid hinsawdd.
- Sicrhau bod cymunedau ac economïau gwledig yn cael eu datblygu mewn ffordd diriogaethol a chytbwys, gan gynnwys creu a chynnal cyflogaeth.

Yn ogystal, mae tri amcan trawsbynciol ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig, sef:

- Lliniaru effaith newid yn yr hinsawdd ac addasu iddi.
- Arloesi
- Yr amgylchedd

Bydd gweithgareddau'n mynd i'r afael ag **o leiaf un** o flaenoriaethau canlynol Llywodraeth Cymru:

1. annog pobl i rannu gwybodaeth ac i arloesi ym maes amaethyddiaeth a choedwigaeth ac mewn ardaloedd gwledig;
2. gwneud amaethyddiaeth yn fwy hyfyw a chystadleuol ar bob math o fferm, a hyrwyddo technolegau fferm arloesol a dulliau cynaliadwy o reoli coedwigoedd;
3. hyrwyddo cadwyni cyflenwi bwyd trefnus, gan gynnwys prosesu a marchnata cynhyrchion amaethyddol, lles anifeiliaid a rheoli risg mewn amaethyddiaeth.
4. Adfer, cadw a gwella ecosystemau sy'n dibynnu ar amaethyddiaeth a choedwigaeth
5. hyrwyddo effeithlonrwydd adnoddau a chefnogi'r newid tuag at economi carbon isel sy'n gallu gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd yn y sectorau

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am **hawlfraint**.

amaethyddiaeth, bwyd a choedwigaeth.
6. hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol, gwaith i leihau tlodi a datblygu'r economi mewn ardaloedd gwledig.

Sefydliad Masnach y Byd a Rheoli Cymhorthdal

- 1. Mae cymorthdaliadau sy'n cael eu darparu o dan y cynllun hwn yn cael eu hystyried yn daliadau o dan raglen amgylcheddol, sy'n dod o fewn cwmpas Atodiad II o Gytundeb Sefydliad Masnach y Byd ar Amaethyddiaeth ac sydd wedi'u categoreiddio'n rhai 'bocs gwyrdd'.
- 2. O ganlyniad, mae'r cymorthdaliadau hyn yn cael eu hesemptio o'r Cytundeb Masnach a Chydweithredu rhwng y DU a'r UE a system rheoli cymhorthdal dros dro'r DU.

Adran N – Cysylltiadau

Ymholiadau – Y Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid

Ar gyfer ymholiadau o bob math, cysylltwch â'r **Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid RPW**

Gallwch ofyn cwestiwn drwy RPW Ar-lein ar unrhyw adeg.

Mynediad at swyddfeydd Llywodraeth Cymru ar gyfer pobl ag anableddau neu anghenion arbennig

Os oes gennych anghenion arbennig a'ch bod yn teimlo nad yw ein cyfleusterau yn diwallu eich anghenion, cysylltwch â'r Ganolfan Gyswllt i Gwsmeriaid ar 0300 062 5004. Wedyn bydd swyddogion Llywodraeth Cymru yn cymryd pob cam posibl i ddiwallu eich anghenion.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Gwefan Llywodraeth Cymru

I gael y wybodaeth ddiweddaraf am Amaethyddiaeth a Materion Gwledig, ewch i **wefan Llywodraeth Cymru**. Drwy fynd i'r wefan cewch hefyd gofrestru i gael yr e-gylchlythyr Materion Gwledig sy'n anfon y newyddion diweddaraf yn syth i'ch mewnflwch e-bost.

Gwlad

E-newyddlen Gwlad yw e-newyddlen Llywodraeth Cymru ar gyfer busnesau fferm a choedwigaeth a phawb sy'n gysylltiedig ag amaethyddiaeth a chefn gwlad Cymru. Mae'n cynnwys newyddion, canllawiau a gwybodaeth mewn fformat hygyrch, hawdd ei ddarllen. I sicrhau eich bod yn parhau i glywed am y newyddion a'r datblygiadau diweddaraf, cofrestrwch i dderbyn e-newyddlen Gwlad drwy fynd i **https://llyw.cymru/hysbysiadau** neu **https://llyw.cymru/cofrestrwch-ar-gyfer-newyddion-amaethyddiaeth-choedwigaeth-gwlad**.

Cysylltiadau defnyddiol eraill:

Cyfoeth Naturiol Cymru: Ar gyfer tir ar SoDdGA, Gwarchodfa Natur Genedlaethol, ACA neu AGA:

Cyfoeth Naturiol Cymru
Y Ganolfan Gofal Cwsmeriaid
Tŷ Cambria
29 Heol Casnewydd
Caerdydd CF24 0TP

Ffôn 0300 065 3000

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Ymholiadau cyffredinol: 0300 065 3000 (Llun – Gwener, 8am – 6pm)

Ymholiadau cyffredinol: **enquiries@naturalresourceswales.gov.uk**

Cadw: Ar gyfer Henebion Rhestredig a Pharciau a Gerddi Cofrestredig:

Cadw
Llywodraeth Cymru
Plas Carew
Uned 5/7 Parc Cefn Coed
Nantgarw
Caerdydd

CF15 7QQ

Ffôn 01443 33 6000
Ffacs: 01443 33 6001

E-bost **Cadw@Wales.gsi.gov.uk**

Ymddiriedolaethau Archaeolegol: Ar gyfer henebion neu nodweddion hanesyddol heb eu rhestru, cysylltwch â'r Ymddiriedolaeth Archeolegol berthnasol yn eich ardal:

Ymddiriedolaeth Archeolegol Clwyd-Powys

41 Broad Street
Y Trallwng
Powys
SY21 7RR

Ffôn: 01938 553670
Ffacs: 01938 552179
E-bost: **trust@cpat.org.uk**

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Gwefan: **www.cpat.org.uk**

Ymddiriedolaeth Archeolegol Morgannwg-Gwent

Heathfield House
Heathfield
Abertawe
SA1 6EL

Ffôn 01792 655208
Ffacs: 01792 474469
E-bost: **enquiries@ggat.org.uk**
Gwefan: **www.ggat.org.uk**

Ymddiriedolaeth Archeolegol Dyfed

Neuadd y Sir
Stryd Caerfyrddin
Llandeilo
Dyfed
SA19 6AF

Ffôn 01558 823121
Ffacs: 01558 823133
E-bost **info@dyfedarchaeology.org.uk**
Gwefan: **www.dyfedarchaeology.org.uk**

Ymddiriedolaeth Archaeolegol Gwynedd

Craig Beuno
Ffordd y Garth
Bangor
Gwynedd
LL57 2RT

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Ffôn 01248 352535
Ffacs: 01248 370925
E-bost: gat@heneb.co.uk
Website: www.heneb.co.uk

Atodiad 1: Codau Cnydau Cymwys ac Anghymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig

Tabl 1: Codau Cnydau sy'n Gymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig

Mae'r tabl hwn yn darparu'r holl godau cnydau cymwys ochr yn ochr â'u Dosbarthiad Gorchudd Tir perthnasol ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi'n Organig
Afalau	AP4	Cnwd Parhaol	Ydy
Cnydau Âr – cymysg	MC3	Cylchdro	Ydy
Artisiog	AR2	Cnwd Parhaol	Ydy
Merllys	AS1	Cnwd Parhaol	Ydy
Planhigyn wy	AU1	Cylchdro	Ydy
Bambŵ	BA2	Cnwd Parhaol	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: **Disgrifiad o’r Cnwd / Gorchudd Tir**	**Cod y Cnwd**	**Categori Gorchudd Tir**	**Taliad Troi’n Organig**
Haidd – wedi'i hau yn y gwanwyn	BA5	Cylchdro	Ydy
Haidd – wedi'i hau yn y gaeaf	BA4	Cylchdro	Ydy
Basil	BA6	Cylchdro	Ydy
Ffa maes – wedi'i hau yn y gwanwyn	BN4	Cylchdro	Ydy
Ffa maes – wedi'i hau yn y gaeaf	BN5	Cylchdro	Ydy
Ffa gwyrdd	BN2	Cylchdro	Ydy
Ffa mwng	BE11	Cylchdro	Ydy
Coetir llydanddail – pori Opsiwn 176 Glastir	BG1	Porfa Barhaol	Ydy
Ffa soia	BN3	Cylchdro	Ydy
Betys/Mangolds	BT1	Cylchdro	Ydy
Llus / Llygaeron	BS2	Cnwd Parhaol	Ydy
Mwyar duon/Mwyar logan/Mafon	BS1	Cnwd Parhaol	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: **Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir**	**Cod y Cnwd**	**Categori Gorchudd Tir**	**Taliad Troi'n Organig**
Maglys Du	ME6	Cylchdro	Ydy
Tafod yr ŷch	BO1	Cylchdro	Ydy
Gwenith y Gors	BU1	Cylchdro	Ydy
Bresych a brassica eraill – wedi'u hau yn y gwanwyn	CA21	Cylchdro	Ydy
Bresych a brassica eraill – wedi'u hau yn y gaeaf	CA22	Cylchdro	Ydy
Camelina	CA18	Cylchdro	Ydy
Had Pefrwellt/pefrwellt	CY1	Cylchdro	Ydy
Moron	CA20	Cylchdro	Ydy
Seleriac	CE2	Cylchdro	Ydy
Coetir conwydd – pori Opsiwn 176 Glastir	CG1	Porfa Barhaol	Ydy
Sicori	CH5	Cylchdro	Ydy
Chili	CI1	Cylchdro	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi'n Organig
Chili - Goeden	CT1	Cylchdro	Ydy
Meillion	CL4	Cylchdro	Ydy
Meillion melys	CL3	Cylchdro	Ydy
Llysiau'r Cwlwm	CO5	Cylchdro	Ydy
Coedlan cylchdro byr	CO4	Cnwd Parhaol	Ydy
Crambe	CR2	Cylchdro	Ydy
Berwr - salad	CR4	Cylchdro	Ydy
Berwr dŵr	CR5	Cylchdro	Ydy
Ciwcymbrau	CU1	Cylchdro	Ydy
Cennin pedr	DA1	Cylchdro	Ydy
Dil	DL1	Cylchdro	Ydy
Ysgall bwyta	TH1	Cnwd Parhaol	Ydy
Melyn yr hwyr	EV1	Cylchdro	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: **Disgrifiad o’r Cnwd / Gorchudd Tir**	**Cod y Cnwd**	**Categori Gorchudd Tir**	**Taliad Troi’n Organig**
Gwyndwn – aildyfiant naturiol	FA3	Cylchdro	Ydy
Gwyndwn – Porfa wedi'i hau	FA4	Cylchdro	Ydy
Gwyndwn – gorchudd bywyd gwyllt wedi'i hau	FA5	Cylchdro	Ydy
Ffenigrig	FE2	Cylchdro	Ydy
Ffenigl	FE1	Cylchdro	Ydy
Ymylon caeau	FM1	Arall	Ydy
Rêp Porthiant	RA9	Cylchdro	Ydy
Eirin Mair/Cyrens coch/Cyrens duon/ Cyrens gwyn	BS3	Cnwd Parhaol	Ydy
Grawnwin	GR7	Cnwd Parhaol	Ydy
Porfa barhaol – dros 5 oed	GR2	Porfa Barhaol	Ydy
Porfa barhaol – wedi’i hailhau yn y 12 mis diwethaf	GR8	Porfa Barhaol	Ydy
Porfa dros-dro – llai na 5 oed	GR1	Cylchdro	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: **Disgrifiad o’r Cnwd / Gorchudd Tir**	**Cod y Cnwd**	**Categori Gorchudd Tir**	**Taliad Troi’n Organig**
Grug	HE9	Porfa Barhaol	Ydy
Gweundir pori	HE7	Porfa Barhaol	Ydy
Cywarch	HE2	Cylchdro	Ydy
Had porthiant glas	HE8	Cylchdro	Ydy
Hopys	HO1	Cnwd Parhaol	Ydy
Rhuddygl	RA4	Cylchdro	Ydy
Lafant	LA1	Cylchdro	Ydy
Corbys	LE1	Cylchdro	Ydy
Letys	LE3	Cylchdro	Ydy
Had Llin – wedi'i hau yn y gwanwyn	LI4	Cylchdro	Ydy
Had Llin – wedi'i hau yn y gaeaf	LI5	Cylchdro	Ydy
Liwsérn	LU2	Cylchdro	Ydy
Bysedd y blaidd pêr	LU1	Cylchdro	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o’r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi’n Organig
Indrawn	MA6	Cylchdro	Ydy
Maro/Pwmpenni/Sgwash/Courgette	MA5	Cylchdro	Ydy
Melonau	ME3	Cylchdro	Ydy
Melonau dŵr	ME5	Cylchdro	Ydy
Miled	MI1	Cylchdro	Ydy
Miscanthus	MI5	Cnwd Parhaol	Ydy
Garddwriaeth cynnyrch cymysg	MP1	Cylchdro	Ydy
Madarch	MU2	Cylchdro	Ydy
Mwstard	MU3	Cylchdro	Ydy
Mwstard – brown	MU5	Cylchdro	Ydy
Cnydau cloi nitrogen – cymysg	MN1	Cylchdro	Ydy
Meithrinfa – coed	NU11	Cnwd Parhaol	Ydy
Cnau castan	NU2	Cnwd Parhaol	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi'n Organig
Cnau cyll / cob	NU5	Cnwd Parhaol	Ydy
Cnau pistasio	PI1	Cnwd Parhaol	Ydy
Cnau Ffrengig	NU4	Cnwd Parhaol	Ydy
Ceirch – wedi'i hau yn y gwanwyn	OA5	Cylchdro	Ydy
Ceirch – wedi'i hau yn y gaeaf	OA4	Cylchdro	Ydy
Rêp had olew – wedi'i hau yn y gwanwyn	RA8	Cylchdro	Ydy
Rêp had olew – wedi'i hau yn y gaeaf	RA7	Cylchdro	Ydy
Winwns/Cennin/Sialóts/Garlleg	ON2	Cylchdro	Ydy
Perllan – cymysg	OR3	Cnwd Parhaol	Ydy
Oregano	OR2	Cylchdro	Ydy
Helyg gwiail	OS1	Cnwd Parhaol	Ydy
Persli	PA1	Cylchdro	Ydy
Pannas	PA2	Cylchdro	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi'n Organig
Gellyg	PE10	Cnwd Parhaol	Ydy
Pŷs - ffacbys	PE3	Cylchdro	Ydy
Pŷs (dringo ac eraill) – wedi'u hau yn y gwanwyn	PS2	Cylchdro	Ydy
Pŷs (dringo ac eraill) – wedi'u hau yn y gaeaf	PS3	Cylchdro	Ydy
Pupur	PP1	Cylchdro	Ydy
Llyriad	PL3	Cylchdro	Ydy
Eirin/Eirin Gwyrdd/Ceirios/Almonau	PL2	Cnwd Parhaol	Ydy
Tatws melys	PO2	Cylchdro	Ydy
Tatws	PO1	Cylchdro	Ydy
Radis	RA2	Cylchdro	Ydy
Riwbob	RH1	Cnwd Parhaol	Ydy
Berwr y Gerddi (rocet)	RO2	Cylchdro	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o’r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi’n Organig
Rhosynnau	RO1	Cnwd Parhaol	Ydy
Rhyg – (gan gynnwys Meslin) – wedi'i hau yn y gwanwyn	RY4	Cylchdro	Ydy
Rhyg – (gan gynnwys Meslin) – wedi'i hau yn y gaeaf	RY5	Cylchdro	Ydy
Saffrwm	SA1	Cylchdro	Ydy
Saets	SA9	Cylchdro	Ydy
Ffawlys	SF1	Cylchdro	Ydy
Salsiffi	SA3	Cylchdro	Ydy
Morfa Heli – i’w phori	SM2	Porfa Barhaol	Ydy
Twyni tywod	SD1	Porfa Barhaol	Ydy
Scorzonera	SC1	Cylchdro	Ydy
Pwmpen - Siam	SP7	Cylchdro	Ydy
Sorgwm	SO3	Cylchdro	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o’r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi’n Organig
Gwenith yr almaen – wedi'i hau yn y gwanwyn	SP8	Cylchdro	Ydy
Gwenith yr almaen – wedi'i hau yn y gaeaf	SP9	Cylchdro	Ydy
Sbinaets	SP3	Cylchdro	Ydy
Sgwash - Banana	SQ1	Cylchdro	Ydy
Sgwash - Cnau menyn	SQ2	Cylchdro	Ydy
Sgwash - Japan	SQ3	Cylchdro	Ydy
Mefus	ST1	Cnwd Parhaol	Ydy
Had Blodau’r Haul	SU2	Cylchdro	Ydy
Erfin	SW4	Cylchdro	Ydy
Tybaco	TO1	Cylchdro	Ydy
Tomatos	TO2	Cylchdro	Ydy
Traciau pori	GT1	Porfa Barhaol	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 1: Disgrifiad o’r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi’n Organig
Coed â gorchymyn cadw coed	TP8	Arall	Ydy
Pŷs-y-Ceirw	TR5	Cylchdro	Ydy
Meillion – pys y ceirw	TR9	Cylchdro	Ydy
Rhygwenith – wedi'i hau yn y gwanwyn	TC4	Cylchdro	Ydy
Rhygwenith – wedi'i hau yn y gaeaf	TC3	Cylchdro	Ydy
Tiwlipau	TU4	Cylchdro	Ydy
Maip/Teiffon/Colza	TU5	Cylchdro	Ydy
Pupys	VE3	Cylchdro	Ydy
Gwenith – wedi'i hau yn y gwanwyn	WT2	Cylchdro	Ydy
Gwenith – wedi'i hau yn y gaeaf	WT1	Cylchdro	Ydy
Llysiau'r lliw	WO1	Cnwd Parhaol	Ydy
Iam	YA1	Cnwd Parhaol	Ydy

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Tabl 2: Codau Cnydau nad ydynt yn gymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig

Annex 1: Tabl 2: Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi'n Organig
Corneli caeau neu ymylon coetir di-stoc	GC3	Arall	Na
Porfa di-stoc)	GR9	Arall	Na
Gweundir di-stoc	HE6	Arall	Na
Llain clustogi pwll, ar gyfer Glastir	GC2	Arall	Na
Cors / gwely cyrs di-stoc	RE3	Arall	Na
Morfa Heli di-stoc	SM1	Arall	Na
Prysgwydd/eithin/mieri di-stoc	GS1	Arall	Na
Coridor glan nant	SC2	Arall	Na
Coridor glan nant – wedi'i greu ar gyfer Glastir	GC1	Arall	Na
Coetir llydanddail – di-stoc – yn gymwys am BPS	BW1	Arall	Na
Coetir conwydd – di-stoc – yn gymwys am BPS	CW1	Arall	Na

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Annex 1: Tabl 2: Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi'n Organig
Cyrs	RE1	Arall	Na
Brwyn	RU1	Arall	Na
Prysgwydd/Eithin/Mieri – di-stoc – ddim yn gymwys am BPS	GS2	Arall	Na
Coridor glan nant – heb fod yn BPS	SC3	Arall	Na
Tir nad oes modd ei ddefnyddio – dros dro	TT99	Arall	Na

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Nodweddion Parhaol nad ydynt yn gymwys ar gyfer y Cynllun Troi'n Organig

Annex 1: Tabl 2: Disgrifiad o'r Cnwd / Gorchudd Tir	Cod y Cnwd	Categori Gorchudd Tir	Taliad Troi'n Organig
Coetir – conwydd – grŵp	ZZ10	Arall	Na
Coetir – llydanddail – grŵp	ZZ11	Arall	Na
Coetir – conwydd – gwasgaredig	YY14	Arall	Na
Coetir – llydanddail – gwasgaredig	YY15	Arall	Na
Coetir – boncyffion	YY16	Arall	Na
Coetir – conwydd – di-stoc – ddim yn gymwys am BPS	TR2	Arall	Na
Coetir – llydanddail – di-stoc – ddim yn gymwys am BPS	WS1	Arall	Na
Rhedyn – grŵp	ZZ20	Arall	Na
Rhedyn – gwasgaredig	YY21	Arall	Na
Prysgwydd/eithin/mieri – grŵp	ZZ22	Arall	Na
Prysgwydd/eithin/mieri – gwasgaredig	YY23	Arall	Na
Pyllau – anghymwys	ZZ30	Arall	Na

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Afonydd a Nentydd	ZZ31	Arall	Na
Sgri/creigiau/cnycau/tywod – grŵp	ZZ40	Arall	Na
Sgri/creigiau/cnycau/tywod – gwasgaredig	YY41	Arall	Na
Adeiladau a Buarthau	ZZ89	Arall	Na
Arwynebau caled	ZZ92	Arall	Na
Heolydd	ZZ94	Arall	Na
Traciau heb eu pori	ZZ97	Arall	Na
Gweithgareddau anamaethyddol	NO1	Arall	Na

Atodiad 2 – Haenau sgorio amcanion y Cynllun Troi'n Organig

Atodiad 2 – Haenau sgorio amcanion y Cynllun Troi'n Organig

Haen	Sgôr
Llynnoedd sensitif	4
Afonydd sensitif	4

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Haen	Sgôr
Pwll dŵr	1
Ffos	6
SoDdGAau Biolegol a 300m o lain glustogi	6
SoDdGA Biolegol ar Arfordir ac Iseldir â Blaenoriaeth.	48
Madfall ddŵr gribog 1km	3
Gwyniad	6
Misglen berlog yr afon	4
Cen ar hen goed wrth ymylon ffyrdd a thir parc	3
Cardwenynen lwydfrown	4
Cardwenynen feinlais	4
Planhigion Tir Âr	1
Ardal Ansawdd Dŵr - Blaenoriaeth 1	30
Ardal Ansawdd Dŵr - Blaenoriaeth 2	10
Ardal Ansawdd Dŵr - Blaenoriaeth 3	3

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Haen	Sgôr
Ardal Ansawdd Dŵr - Blaenoriaeth 4	2
Ardal Ansawdd Dŵr - Blaenoriaeth 5	1
Cyfran y dalgylch lle y gall rheoli tir leihau’r perygl o lifogydd a diogelu cyflenwadau dŵr 40-50%	1
Cyfran y dalgylch lle y gall rheoli tir leihau’r perygl o lifogydd a diogelu cyflenwadau 50-60%	2
Cyfran y dalgylch lle y gall rheoli tir leihau’r perygl o lifogydd a diogelu cyflenwadau 60-70%	10
Cyfran y dalgylch lle y gall rheoli tir leihau’r perygl o lifogydd a diogelu cyflenwadau 70-80%	18
Cyfran y dalgylch lle y gall rheoli tir leihau’r perygl o lifogydd a diogelu cyflenwadau 80-90%	32
Cyfran y dalgylch lle y gall rheoli tir leihau’r perygl o lifogydd a diogelu cyflenwadau 90-100%	60
Lleihau'r perygl o lifogydd (Rheoliadau ynghylch storio dŵr a llif uchaf - adfer a chreu gwlyptir a golchdir)	20
Ardaloedd y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr ac ardaloedd gwarchodedig sydd â dyddiad cau ar gyfer cyflawni amcan amgylcheddol erbyn 2015	20
Materion Maethynnau â Thystiolaeth	8

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.

Haen	Sgôr
Priddoedd carbon – Blaenoriaeth Iseldir 1	30
Priddoedd carbon – Blaenoriaeth Iseldir 2	15
Priddoedd carbon – Blaenoriaeth Iseldir 3	6

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.
Drllenwch ein **datganiad hygyrchedd** i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.
Ewch i **https://www.llyw.cymru/cynllun-troin-organig-canllawiau-html** i weld y fersiwn ddiweddaraf.
Gwybdaeth am **hawlfraint**.